
Zápis ze zasedání Sociální komise AS UK ze dne 18. března 2024

Přítomní: Bc. Marek Boňko (FSV), Mgr. Kristýna Bubeníková (PřF), Bc. Jakub Čech (PF), Tereza Entlerová (3.LF), RNDr. Andrej Farkaš (MFF), Jan Fiala (FTVS), Adam Karas (1.LF), doc. PhDr. Zbyněk Němec, Ph.D. (PedF), Leona Petlíková (2.LF), Matyáš Uvíra (2.LF), Bc. Veronika Vohlídková (PedF), Jakub Gogela (FF), MUDr. Kateřina Grygarová (3.LF), Georgia Hejdková (PF), Mgr. Jakub Horký (PF)

Omluveni: Mgr. Jan Bičovský, Ph.D. (FF), Kateřina Tamchynová (PF)

Hosté: prof. RNDr. Markéta Martínková, Ph.D. (KR), Ing. Lenka Henebergová (KR), Mgr. Zuzana Poláková (UK Point), Mgr. Šárka Vohlídalová (UK Point), Mgr. Tomáš Konečný (UK Point), Mgr. Martin Maňásek (kvestor UK), Mgr. Jaroslav Švec (OSZS RUK), Ing. Richard Jirásek (OSZS RUK), PhDr. Kateřina Šámalová, Ph.D. (ombudsmanka UK), Mgr. Monika Čajko Eibicht, Ph.D. (úřad ombudsmanky), Mgr. et Mgr. Jan Géryk, Ph.D. (CTS UK, Majáles), Bc. Kateřina Škorvánková (MFF, Majáles)

Program:

- 1) Zahájení a schválení programu
- 2) Podpora zájmové činnosti studentů na UK
  - a) Studentský Majáles 2024 - Studentský Majáles, z.s.
- 3) Diskuse o výši ubytovacího stipendia na UK
- 4) Diskuse o sociálním stipendiu
- 5) Nevhodné chování na UK a jeho prevence
- 6) Různé

1) Zahájení a schválení programu

Bc. Boňko, předseda Sociální komise AS UK, přivítal přítomné a seznámil je s návrhem programu. Program jednání byl následně schválen tichým souhlasem.

Úvodem informoval, že zápis z lednového jednání komise byl schválen per rollam a vyvěšen na webové stránky senátu.

2) Podpora zájmové činnosti studentů na UK

a) Studentský Majáles 2024 - Studentský Majáles, z.s.

Bc. Boňko informoval, že byla doručena pouze jedna žádost o podporu. Následně předal slovo zástupcům akce Studentský Majáles.

Dr. Géryk – Studentský Majáles je pravidelně se opakující akce, která se bude i letos konat v Kampusu Hyberská, se kterým je navázána vzájemně vyhovující spolupráce. Hlavní částí programu je průvod a následná prezentace spolků, snaží se akci pořádat v rámci hesla „studenti pro studenty“. Vstupné je zdarma, akce je otevřená všem. Žádají nyní komisi o podporu ve výši 68 400 Kč, kterou využijí hlavně na technické zajištění celé akce: pronájem podia, ozvučení, osvětlení venku i vevnitř, pronájem stánků a propagační materiály. Se spolky již komunikují, většina stánků je již obsazena. Loni byla navázána i spolupráce s OVV, v čemž by rádi pokračovali, nabídnou jim na akci stánek k propagaci UK.

Bc. Boňko – Stanovisko právního odboru k žádosti zatím nebylo zpracováno. Máme pro rok 2024 stále k dispozici prostředky ve výši 885 tisíc Kč. Akce je nyní propagována primárně přes sociální sítě UK, Kampusu Hyberská apod. Kolik lidí odhadují, že letos dorazí?

Dr. Géryk – Obvykle chodí vyšší stovky účastníků, zhruba 600-800 osob se v Kampusu protočí.

Mgr. Bubeníková – Přináší akce spolku nové členy nebo se komunita tvoří jen v daný den?

Dr. Géryk – Většina energie spolku směřuje na organizaci akce 1. května, ale prezentují svou aktivitu i na jiných akcích, např. na 17. listopadu. Některé roky pořádají i předmajálesové akce, byť letos to nevyšlo. Jejich aktivita na sociálních sítích však oproti loňsku vzrostla, čekají tedy letos vyšší účast.

Návrh usnesení:

Sociální komise AS UK doporučuje J. M. paní rektorce podpořit akci „Studentský Majáles 2024“ žadatele „Studentský Majáles, z.s.“ částkou 68 400 Kč, a to v souladu s čl. 3 odst. 1 Opatření rektora č. 43/2023 a Pravidly podpory zájmové činnosti studentů, s výhradou kladného stanoviska právního odboru RUK.

Hlasování 11-0-1

Schváleno

3) Diskuse o výši ubytovacího stipendia na UK

Prof. Martínková stručně představila celou problematiku – UK doposud dorovnávala částku získanou od ministerstva na ubytovací stipendia, ale zvažovali, zda a jak je možné tyto finance přerozdělit lépe, aby ve výsledku ti nejvíce potřební studenti dostali co nejvyšší částku. Nechtějí však ošidit nikoho. Nyní dostáváme na ubytovací stipendia 129 mil. Kč a dalších 8 mil. Kč k tomu UK přidává. Každý rok žádá o stipendia jiný počet osob a počet žádostí se tím pádem zvyšuje. Představila, v jaké výši by byla stipendia v jednotlivých kategoriích dle navrhovaného propočtu. Nově se nebudou dávat stipendia zahraničním studentům, jelikož ty činily celkem 8 mil. Kč, které mohou jít našim studentům. Zároveň navrhuje nepodporovat studenty, kteří studují nad standardní dobu studia (SDS). Cílem je potřebným studentům zdvojnásobit výši stipendia v první kategorii, aby měli nárok na cca 5 tisíc Kč měsíčně. Závěrem doplnila, že letos požádalo o ubytovací stipendium asi 18 tisíc studentů z 50 tisíc studentů UK.

Mgr. Horký – Je rád za navýšení stipendia, ale nesouhlasí s podporou jen po SDS, studenti mají nárok na studium po dobu SDS+1 zdarma, běžně tak studují a podpora by jim měla být přiznána po tutéž dobu. Např. na PF každý druhý student dostuduje za 6 let. Jedná se o záruku pro studenta, zá má rok navíc, a bylo by dobré, aby měli podporu i v této oblasti po celé své studium. Byl by rád, kdyby byla možnost toto zachovat.

Prof. Martínková – Kdybychom zůstali u podpory po dobu SDS+1, tak je to dalších 8 mil. Kč navíc, které by se musely někde vzít. Byla zde snaha vymyslet něco nad rámec toho, co dělají jiné VŠ. Musel by se celý tento propočít udělat znovu, ale je samozřejmě možnost přepočítat to.

Doc. Němec – Dotkne se to zrušení podpory po dobu SDS+1 všech kategorií nebo jen té základní?

Ing. Jirásek – Tato podpora se škrtila jen v základní kategorii, ponechala se ale pro zvýšené kategorie. Studenti, kteří budou ve vyšší kategorii, budou mít podporu SDS+1 zachovanou.

Mgr. Horký – Děkuje, pochopil totiž návrh tak, že se to SDS+1 škrtná i vyšším kategoriím. Jeho výtky je tím převážně vyřešena.

Dr. Farkaš – Se zkrácením podpory jen po standardní dobu studia souhlasí, děkuje za podnět.

Bc. Čech – Souhlasí s tím a zároveň ale souhlasí s i Mgr. Horkým. Přejde mu, že řešení, kdy SDS+1 půjde všem mimo základní kategorii, je správné. Bylo by případně možné studentům, kteří teprve začínají první rok po SDS podporu v prvním půlroce přiznat, ale v druhém půlroce již ne?

Prof. Martínková – Možné to je, byť by to bylo administrativně náročné. Je to ale poněkud nebezpečné, abychom nebyli obviněni z toho, že jsme nespravedliví.

Bc. Čech – Zároveň je zde ten aspekt, že máme mnoho „černých duší“. Že student reálně nestuduje zjistíme až na konci akademického roku, nikoliv po konci semestru, což je finančně zatěžující.

Prof. Martínková – Již nyní se na některých fakultách řeší, že by byl prvním úsekem studia semestr, namísto AR, ale nebudou to nařizovat plošně.

Bc. Čech – Příliš se fixujeme na období AR, ale kdyby bylo možné dát např. podmínku zisku 10 kreditů za první semestr, ať nejsme příliš tvrdí, tak to vyřeší část problému. Další věc je, že studenti mají nízké povědomí o tom, že si i jako studenti mohou žádat o příspěvek na bydlení. Bohužel však nelze žádat o příspěvek při bydlení na koleji.

Bc. Boňko – Souhlasí s návrhem, podpora studentů v kategoriích, které to potřebují, je záhodná. Kdybychom zanechali SDS + další roky, tak to bude platit i pro vyšší výměry?

Prof. Martínková – Ne, na SDS+2 nebo SDS+3 roky to nebude platit, zvýšené kategorie dostanou podporu ve formě stipendia maximálně po dobu SDS+1. Přiznávat podporu na první půlrok po dokončení SDS by nepodpořila, je to náročné i administrativně. Doplnila, že o podporu ve vyšší kategorii mohou žádat i osoby, které mají trvalé bydliště v Praze. U této kategorie totiž neřešíme, odkud student pochází.

Dr. Farkaš – Stále se jde na věci dívat s pohledem do budoucna, návrh Bc. Čecha není špatný. UK však nyní nemá datovou základnu pro sledování ne/docházení studentů na výuku. Bylo by dobré vyfiltrovat mrtvé duše, nyní to však nezvládneme, ale myslíme na to do budoucna. Bylo by dobré, aby se životní cyklus studenta dal alespoň trochu trasovat, aby např. v SIS student viděl svůj progres, informace o % docházky na jednotlivých předmětech apod.

Hejduková – I kdybychom data nevyužili k tomuto účelu, tak se mohou hodit. Bylo by díky tomu možné sledovat, jak lidé na výuku ne/chodí a sledovat případně vzorce.

Mgr. Horký – Je mu sympatická myšlenka, že by podpora v základní kategorii nebyla snižována na SDS+0, ale třeba na SDS+0,5. Nyní máme díky covidu stejně tu půlku roku studia zdarma, umíme s tím pracovat a děláme to tak. Bylo by to skutečně tak těžké zavést do systému i pro stipendia?

Prof. Martínková – Studentů, kteří pobírají podporu po SDS+1 je jen malé procento. Byť se zvyšuje trend žádostí, tak je to malý zlomek. Když však budeme dávat 0,5 roku navíc, tak bude třeba snížit základní výměru ještě více, a to třeba o další stokrát. Je třeba si říct, zda to skutečně chceme, nyní bojuje za podporu těch nejvíce potřebných.

Mgr. Horký – Chápe, ale i tak mu přijde, že prodloužení podpory dává smysl. I ti „nepotřební“ v základní kategorii jsou často potřební, byť je pro ně složité dokončit studium v řádném termínu. Druhá věc je fenomén „černých duší“, je zde mnoho nestudentů, kteří se hlásí na VŠ opakovaně jen proto, aby si vyčerpali několik let zdarma, nemuseli platit zdravotní apod. Bylo by proto dobré zjišťovat, zda má student alespoň nějakou docházku či aby byly studijní programy pololetní.

Dr. Grygarová – Z jejího pohledu je nejzásadnější dostat podporu k těm nejpotřebnějším, je pro navýšení stipendia v 1. a 2. kategorii. Kdyby bylo možné odstranit ze systému parazity, tak můžeme všem přidat extra půlrok, ale nyní na to nemáme nástroje.

Bc. Boňko – Taky se kloní k tomu dát ten +1 rok navíc. Jak tento příspěvek funguje stran přidělování peněz? Zvýší-li se nám počet studentů, dají nám pak více peněz?

Ing. Jirásek – MŠMT si spočítá, kolik má na ubytovací stipendia celkem, přidělí to na celý balík VŠ a z toho pak vykouzne kus dle hlav. V současné době je příspěvek spočítán na 1 osobu ve výši asi 550 Kč. My už nyní platíme studentům více,

než zamýšlí ministerstvo. To peníze spočítá na základě dat z předchozího roku a vyčlení je na další rok. V jejich datech není SDS+1 započteno, to je těch 8 mil. Kč, co dává UK navíc čistě ze svého, MŠMT platí jen SDS+0.

Bc. Čech – Podporuje názor Mgr. Horkého. Přijde mu, že např. na PF nebude obvyklé studovat jako „černá duše“, ale např. na KTF nyní otevřeli program, kam byl přijat doslova každý, kdo si podal přihlášku. V matrice studentů umíme pracovat se dny, umíme pracovat s půlrokem covidu, proč to nejde zde?

Prof. Martínková – Zvládneme to spočítat i nastavit, byť to bude náročnější, ale zároveň budeme všem v základu odebrat více, aby bylo pro ty nejpotřebnější. Zvládne se to, pokud je to přáním komise, ale čísla budou méně líbivá než ta nyní prezentovaná. Nárok na podporu ze strany státu je po SDS+0, dávat +1 bylo dobrou vůlí UK a dotací z naší strany. Nyní chceme těchto 8 mil. Kč odklonit jiným směrem a raději dát tyto finance potřebným. Zvládneme ten půlrok napočítat, ale přišlo jí to méně srozumitelné a hůře komunikovatelné. Takto budou podmínky více jednoznačné.

Doc. Němec – Diskuze je o tom, kdo tu podporu potřebuje nejvíce. Přáli bychom ji samozřejmě i těm, kdo přetahují jen o pár měsíců, ale v tomto případě mu přijde ta koncepce promyšlená – podpora cílí na ty, kteří ji potřebují nejvíce.

Bc. Boňko – Kdy dojde k předložení finální koncepce?

Prof. Martínková – Novela Stipendijního řádu bude předložena nejspíše na květnové plénum AS. Jde jim však nyní o vyjádření se ke koncepci, aby věděli, co mají vůbec zpracovávat, než to promítnout do samotného předpisu. Ráda by znala stanovisko komise na dnes předložený návrh změn.

Návrh usnesení:

Sociální komise AS UK vyjadřuje kladné stanovisko k „*Materiálu ke koncepci a výši ubytovacích stipendií na UK*“ v předloženém znění se 100% navýšením pro 1. kategorii, 2. kategorii a 1. sociální kategorii ubytovacích stipendií.

Hlasování 13-0-0

Schváleno

4) Diskuse o sociálním stipendiu

Dr. Farkaš – Jak se posunula situace stran naší pomoci těm, kteří si o sociální stipendium žádají? Situace před půlrokem byla bezúspěšná, studenti často visí v systému Úřadu práce, než je jim podpora od ÚP přiznána.

Prof. Martínková – Prváky informujeme o možnosti si o podporu požádat, a hlavně jim zdůrazňujeme, aby si žádost podali co nejdříve. Proaktivně radíme, ať si žádost podají, i když zatím nemají všechny přílohy, podklady mohou dodat později.

Bc. Boňko shrnul pro nově členy komise situaci – Studenti si často žádost o podporu vůbec nepodali, jelikož čekali, až jim budou vystaveny všechny podklady, které potřebují jako přílohu žádosti. Student si může žádost podat, pokud je příjem domácnosti maximálně do 1,5násobku životního minima. Bohužel to nebude zapracováno v novele ZVŠ, ale bude tato podpora nově spadat pod MPSV, kdy už univerzity nebudou používány jako průtokový ohříváč financí. Jak a kdy to MPSV zpracuje nyní nevíme.

Ing. Jirásek – Nyní se pracuje na elektronických potvrzeních, kdy bychom žádost o jejich vyplnění dostali přímo od ÚP. Snad to bude fungovat již od podzimu, aby s ním nemusel student běhat po UK a úřadech papírově.

Mgr. Vohlídalová – Ještě nevíme, zda si budeme moci přes systém natáhnout data bez aktivity studenta nebo i tak si bude student muset aktivně žádat.

Hejduková – Myslí si, že si i tak student bude muset požádat, ÚP těžko bude proaktivně shánět informace o životních poměrech studentů.

Doc. Němec – Zajímá jej nejen technické řešení, ale i navýšení limitu stanoveného pro příjemce. V návrhu MŠMT se pracovalo s navýšením příjmu na 3,4násobek životního minima. Přejde mu to jako krok správným směrem, ale nyní to asi není na stole, MF tento návrh zařizlo. Můžeme pro to něco my, jako UK, udělat? Je to samozřejmě otázka politických priorit, ale můžeme se o to alespoň nějak symbolicky zasadit.

Mgr. Konečný – AS někdy vydává i obecná usnesení, plénum AS tedy v tomto ohledu může apelovat na veřejné představitel.

Bc. Čech – Líbilo se mu, jak materiál shrnuje základní informace o problematice. Existuje i SKRVŠ, coby zastupitelský orgán studentstva. Nezvažují s tím něco dělat oni? Politická situace je nyní složitější, VŠ nedostávají finance, které by potřebovali. Proč SKRVŠ neorganizuje nějakou stávku?

Bc. Boňko – Řešili to již v minulosti, obeslali všechna média s žádostí o medializaci problematiky, ale pouze Deník N o tom vydal článek. Stávku také řešili, ale v danou chvíli se nejednalo o téma, které by bylo pro veřejnost zajímavé. Směrem k MŠMT k tomu vyslali jménem studentské samosprávy zpětnou vazbu, ale nesetkalo se to s žádnou reakcí.

Doc. Němec – Největší podpora studujících spočívá primárně v daňové úlevě pro jejich rodiče, je tedy otázka, zda se nedá pracovat s redukcí podpory pro rodiny, které jsou vysokopříjmové.

Ing. Jirásek – Jestli chceme studentům navyšovat sociální stipendium, tak si o to stejně musí student požádat a budeme muset získávat potřebná potvrzení, ať již od úřadu práce nebo jinak.

5) Nevhodné chování na UK a jeho prevence

Bc. Boňko informoval, že materiály od paní ombudsmanky budou představeny v pátek na plénu, plán prevence bude však představen dnes i Sociální komisí.

Dr. Šámalová – V pátek na plénu AS UK představí celkem tři materiály, a to metodiku šetření podnětů nevhodného chování, materiál týkající se školení sociálního bezpečí pro akademické i neakademické pracovníky. Posledním materiálem je pak závěrečná zpráva o činnosti, a to jak její, tak i fakultních ombudsoch. Co se týče metodiky, tak se jedná o materiál, na nějž odkazuje revidované OR, které zakotvuje pozici ombudsmana UK. Materiál obsahuje postup, který je uplatňován při šetření podnětů jí zaslanych. Materiál má podobu otázek a odpovědí. Otázek, jež nám mohou

účastníci řízení klást, je mnoho, chtějí proto odstranit případné nejasnosti. Metodika cílí nejen na samotné podatele, ale i na možné účastníky šetření. Zároveň je určena i těm, kteří si přejí mít vhled do celé problematiky. Součástí metodiky je i výčet základních 13 principů, které se uplatňují při práci univerzitní ombudsmanky. Jsou tam principy a příklady nevhodného chování + jejich prevence a nakládání s ním. Materiál zpracovávali ve spolupráci s dr. Bartoněm z ETF. Doposud jí není známo, že by jakákoliv VŠ v ČR měla obdobný materiál.

Školení je *de facto* jedno z prvních systémových opatření, které v rámci její agendy studujících a pracujících vytvořili. MUNI přemýšlela obdobně, proto spojili síly s jejich ochránkyní práv a společně vytvořili školení vedoucí k bezpečnému sociálnímu prostředí. Školení je relativně obsažné, ale i přesto postupovali poměrně racionálně, aby byl objem únosný. Věnují se základním tezí týkajícím se etiky a bezpečného studijního a pracovního prostředí. Věnují se i typovým příkladům nevhodného chování, a to více, jak v metodice. Věnují pozornost tomu, jak se v modelových situacích chovat, a dávají doporučení, jak se v jednotlivých situacích zachovat. Věnují pozornost různým zdrojům podpory, na něž se mohou tyto osoby obracet. Poslední část je věnována disciplinaci a varování, že nevhodně vyhodnocené chování má negativní pracovněprávní důsledky. Oba kurzy jsou doprovovzeny testovými otázkami. V tuto chvíli dokončují grafické zpracování kurzů, budou je pilotovat v prostředí UK, sbírat feedback, pracovat s ním a na konci prázdnin by měla být zpracována finální podoba školení.

Bc. Boňko – Testování bude probíhat v Moodle, že? Jakým způsobem to bude po zaměstnancích vyžadováno?

Dr. Šámalová – Ano, proběhne v Moodle. Ideální bude, aby to bylo součástí povinného školení zaměstnance, tedy bude být absolvováno v krátké lhůtě po nástupu do pracovního poměru. Zároveň je třeba, aby to školení proběhlo i u stávajících zaměstnanců. Na RUK to bude stanoveno povinně, fakultám bude školení nabídnuto a doporučeno jeho implantování. Ale obává se, že na rozdíl od MUNI, kde bude školení povinné pro všechny, tak my na UK nebudeme moci garantovat, že jej všechny naše fakulty přejmou a budou implementovat. Zároveň toto námi připravené školení nemusí reflektovat specifické podmínky na fakultách, ale lze jej samozřejmě modifikovat.

Hejduková – Jaký je časový rámec spuštění školení?

Dr. Šámalová – Do konce března bude finální grafická podoba, do poloviny dubna bude kurz zapracován do Moodle, do konce května proběhne sběr dat a následně zapracujeme připomínky vzešlé z tohoto pilotního testování. Během letních měsíců bude konečný produkt hotov.

Bc. Boňko – Je důležité zdůraznit, aby si to fakulty vzaly za své a používaly to. Bude primárně na KR, aby to direktivně do fakultních struktur zařadilo.

Dr. Šámalová – Přeje si, aby se vztah k tomuto tématu kultivoval napříč celou UK.

Bc. Boňko – Kolik podnětů je na UK stran nevhodného chování podáváno?

Dr. Šámalová – Počet není příliš alarmující, mnoho podnětů se týká šikany v pracovněprávních vztazích. Podněty jí došlé mají mnoho podob, ale nevhodné chování není převládajícím druhem podnětu. Když však dojde, tak se však obvykle jedná o závažný problém.

Ještě doplní, že délku samotného školení odhadují na cca 1,5 hodiny, ale jaká bude realita zjistí až po pilotu.

Dr. Grygarová – Co bude následovat, když pracovník ten test nenapíše? A jaká je přípustná hranice úspěšnosti pro zvládnutí testu?

Dr. Šámalová – To zatím nevíme, bude se to upravovat dle pilotu. Takto daleko zatím neuvažovali, byť je ta připomínka na místě. Je i na fakultách, jak moc to chtějí vyhodnocovat a na jaké hranici úspěšnosti budou trvat.

Dr. Farkaš – Upozorňuje, že některá školení trvá dlouho do Moodle převést. Řešili obdobný problém na Komisi pro IT u kurzu kyberbezpečnosti. I tam projednávali, jak by bylo možné téma mezi zaměstnance protlačit, kdy je jednou z možností pro zvýšení povědomí o problematice zvolení nekonvenční cesty, např. rozeslání provokativně naformulovaného e-mailu, nad kterým se budou lidé moci zamyslet, kdy by byl zároveň v této zprávě přiložen odkaz na školení.

Entlerová – Jak to je s vývojem počtu stížností na fakultách, kde už školení proběhlo?

Dr. Šámalová – Nechceme vnímat absolvované školení jako proměnou, dle níž nám přijde množství podnětů. Nemůžeme si totiž od školení slibovat příliš mnoho. Je to cesta k zcitlivování tématu, který je třeba zasadit do širšího kontextu, který podpoří důvěru v instituci, že se postaráme o své studující i zaměstnance. Je otázka, jak odstiňovat vliv školení od ostatních vlivů, které také na počet podnětů mají dopad, např. informování pomocí jiných kanálů. Jedním z cílů však jistě je, aby nám chodilo více podnětů, aby školení dodalo „statečnost“ obrátit se na subjekty, které mohou v těchto situacích pomoci.

Návrh usnesení:

Sociální komise AS UK vzala na vědomí informace o nevhodném chování na UK a jeho prevenci představené ombudsmankou UK.

Schváleno tichým souhlasem

6) Různé

Do bodu Různé se nikdo nepřihlásil, a tak Bc. Boňko všem popřál klidný večer a ukončil jednání.

Zapsala: Amáta Vohradská, tajemnice AS UK

Vidi: Bc. Marek Boňko, předseda Sociální komise AS UK